

Angažovanost Čechů ve veřejném životě – únor 2011

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2011, v11-02</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	7. – 14. 2. 2011
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1069
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PO.45, PD.43
Zveřejněno dne:	16. března 2011
Zpracoval:	Jan Červenka

Součástí únorového dotazníku CVVM byly otázky, které zkoumaly zájem českých občanů o politické dění doma i ve světě a jejich angažovanost v politickém a občanském životě.

Tabulka 1: Zájem o politiku (v %)¹

	velmi se zajímá	spíše se zajímá	spíše se nezajímá	vůbec se nezajímá	ano/ne
o politické dění v naší zemi	10	48	32	10	58/42
o politiku obecně	6	40	40	14	46/54
o politické dění ve světě	4	35	41	19	39/60
o politické dění v EU	3	27	42	28	30/70

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „nevím“.

Zájem o politické dění obecně rozděluje českou veřejnost na 46 % těch, kteří se o politiku zajímají (při součtu odpovědí „rozhodně se zajímá“ a „spíše se zajímá“), a 54 %, kteří zájem o politické dění obecně dle svého tvrzení naopak nemají (součet odpovědí „spíše se nezajímá“ a „rozhodně se nezajímá“). Politické dění v naší zemi pak zajímá 58 % občanů, 42 % o něj zájem popírá. Naopak jako

¹ Otázka: „Jak moc se v současné době zajímáte a) o politiku obecně, b) o politické dění v naší zemi, c) o politické dění v Evropské unii, d) o politické dění ve světě?“

jednoznačně menšinový se jeví být zájem české veřejnosti o politické dění v EU: zájem o něj nemá 70 % respondentů a jen tři lidé z deseti (30 %) se o politiku v EU podle svého vyjádření zajímají. O trochu vyšší, avšak stále silně menšinový zájem pak dotázaní deklarují v případě politického dění ve světě, když tři pětiny oslovených (60 %) zájem o politické dění ve světě nejeví a asi dvě pětiny (39 %) se o něj podle vlastních slov zajímají.

Zájem o politiku deklarují ve všech případech častěji muži než ženy. Zájem se také zvyšuje s věkem, se stupněm dosaženého vzdělání či zlepšující se životní úrovní. Z hlediska politické orientace pak častější zájem o politiku projevují lidé, kteří jsou ideologicky jasně vyhranění na pravici a v případě domácí politiky či politiky obecně i na levici, zatímco menší zájem se objevoval nejen mezi dotázanými, kteří se na pravolevé škále politické orientace nedokázou zařadit, ale také mezi těmi, kteří se sami řadí do jejího středu. Z hlediska stranických preferencí vyšší zájem o politiku deklarovali vždy stoupenci ODS a TOP 09.

Tabulka 2: Zájem o politiku, časové srovnání (v %)

	II/2005	II/2007	II/2008	II/2009	VI/2009	II/2010	II/2011
o politické dění v naší zemi	64/36	66/34	64/36	59/41	58/42	61/39	58/42
o politiku obecně	50/50	50/50	47/53	46/53	44/56	48/52	46/54
o politické dění ve světě	50/49	44/56	40/59	45/53	44/56	40/59	39/60
o politické dění v EU	38/61	33/66	32/68	35/64	32/68	30/70	30/70

Pozn.: Podíly velmi+spíše se zajímá a velmi+spíše se nezajímá; dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Z časového srovnání lze vidět (viz tabulku 2), že aktuální zájem o politické dění za našimi hranicemi, ať už celkově nebo specificky v EU, je zřetelně nižší než před šesti lety v únoru 2005, kdy byla otázka v našich šetřeních v této podobě položena poprvé. V menší míře je totéž vidět i u zájmu o politické dění v naší zemi či o politiku celkově. Oproti minulému šetření z loňského února nebyl zaznamenán žádný statisticky významný posun.

Tabulka 3: Účast na činnosti – časové srovnání (v %)²

	2007	2008	2009	2010	2011
sportovní organizace	30	31	27	27	25
občanská (zájmová) sdružení	26	25	20	24	18
nadace, charitativní organizace	14	12	9	14	10
profesní sdružení	11	9	7	9	9
odbory	x	x	x	8	6
obecní samospráva	9	9	7	7	6
politické strany	7	5	4	3	3

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „ne“ a „neví“.

Z šetření rovněž vyplynulo (viz tabulku 3), že Češi se příliš nezapojují do aktivního veřejného života v místě svého bydliště. Jen čtvrtina (25 %) respondentů uvedla, že se účastní činnosti sportovních organizací, a necelá pětina (18 %) je činná v občanských zájmových sdruženích. Do práce nadací či charitativních organizací se zapojuje 10 % lidí, 9 % se angažuje v profesních

² Otázka: „Řekněte prosím, zda se v místě Vašeho bydliště účastníte činnosti a) občanských (zájmových) sdružení, b) nadací, charitativních organizací, c) profesních sdružení, d) politické strany, e) obecní samosprávy, f) sportovních organizací?“

sdružených, pouze 6 % v odborech a stejně tak 6 % v obecní samosprávě. Nejmenší podíl na veřejných aktivitách občanů mají mezi sledovanými položkami místní organizace politických stran, do jejichž práce se v místě svého bydliště zapojují jen 3 % oslovených.

Oproti minulému šetření z roku 2010 byl zaznamenán pokles o šest procentních bodů u podílu těch, kdo se zapojují do činnosti občanských zájmových sdružení, a o čtyři procentní body u těch, kdo přispívají k práci nadací a charitativních organizací. Výsledky v tabulce 3 rovněž ukazují, že od roku 2007 poklesla již tak poměrně nízká účast na činnosti politických stran.